

Postmodernizem 2. del

Nova ekspresija

Pejsaž kot tematska preokupacija

v umetniški zbirki NLB

 NLB Galerija Avla

Postmodernizem 2. del

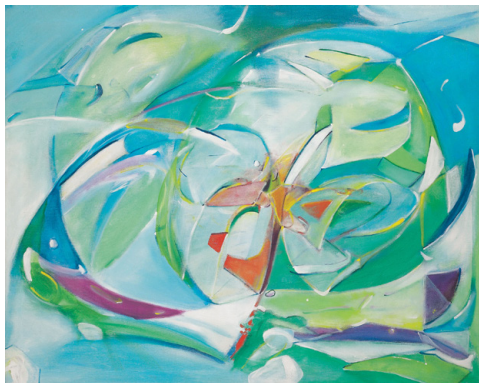
Nova ekspresija

Pejsaž kot tematska preokupacija

Nova ekspresija

Časovnica razstavljaajoče četverice ima dovolj širok razpon - od sedemdesetih in osemdesetih let prejšnjega stoletja do prestopa v novo stoletje ter hkrati z otvoritvijo novega tisočletja. Če se je v splošni opredelitvi nove podobe našel kot povsem upravičen, morda še posebej za slovensko umetnost tega časa, izraz novi ekspresionizem z vsem svojimi, imenujmo jih hibridnimi značilnostmi, naj bi se v »novi ekspresiji« pojavil skupni imenovalac ali bolje formalno prepoznavna nota za izbrane osebnosti, ki so imele zanesljiv izhod iz visokega modernizma. Morda to še najmanj velja za sliko *Možgani* SERGEJA KAPUSA, za katere ostrimi prepleti in zapleti odtenkov modrine komaj še slutimo slikarjevo kasnejšo izrazito, skoraj formalistično geometrizarco slikarske opne. *Embrio* ZDENKA HUZIČANA pa je pravzaprav simbolno-atavistični zametek njegovega celotnega slikarskega opusa, odkar je prekinil s figurativno ekspresionistično oziroma akademsko konvencijo.

In če je v sliki nestorja slovenskega postmodernizma EMERIKA BERNARDA še mogoče občutiti nedokončani dialog s prvinami modernizma, je vstopna napoved v meditativno konsolidacijo njegovega prostorskega dojetja zanesljiva končna rezultanta. Seveda pa sem sodi tudi razširjeno in pestrejše barvno polje, ki kot da so ga zapolnile razigrane spominske determinante, če vzamemo za primer *Poletje* TUGOMIRJA ŠUŠNIKA.

1

2

3

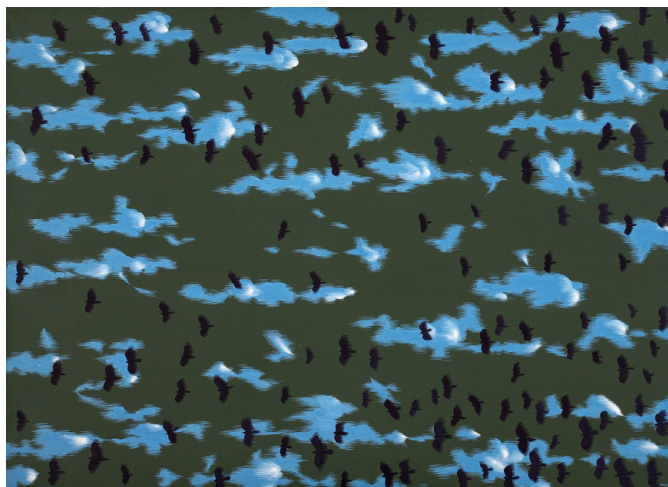

4

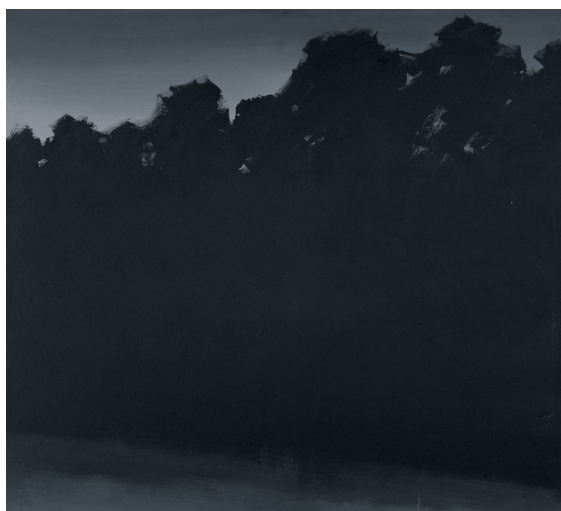
Pejsaž kot tematska preokupacija

Če se ozremo nazaj v dvajseto stoletje, so bila za odkrivanje tematske svežine v krajinarstvu zlasti intenzivna sedemdeseta in osemdeseta leta: v zanimivi, zdravi tekmovalni kontinuiteti so si sledile izbrane in motivno (tematsko) na široko odprte predstavitve.

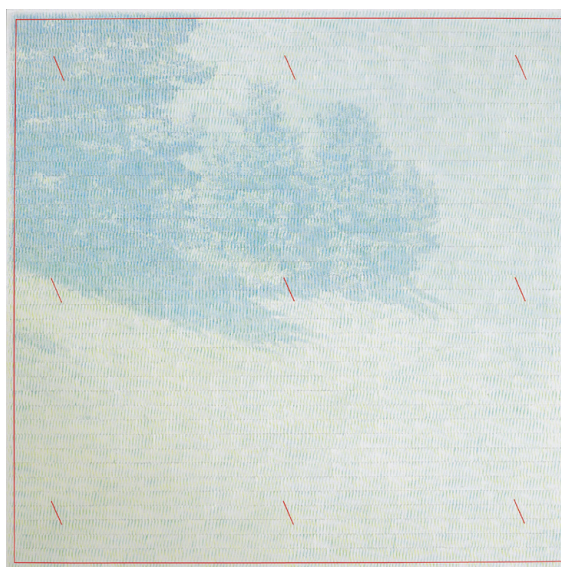
Brez prepoznavanja reduktivistične govorice, značilne še za pozni modernizem, za kontemplativno občutje prostora nastanka (*genius loci*) v konkretnem primeru, si branja slikarstva FRANCETA NOVINCA ne znamo predstavljati. V raziskovalnem procesu se je Novinc želel približati svojemu prostoru nastanka predvsem skozi izbrano strukturno govorico simbolnih prispodob o povzetju krajine. HERMAN GVARDJANČIČ priznava svojevrsten prared v naravi, metaforično videnje prvobitne razdelitve zemlje ali vode do neba: romantično razmišljanje, zasnovano sredi škofjeloškega Barbizona, ki ga prenaša v kontekst novodobnih pojmov, kot so inertnost, osamljenost, fiktivnost v sodobnih prostorskih in časovnih razsežnostih. Prvi pendan Gvardjančičevi dramatičnosti in hkrati slikar, ki na svojstven način »reciklira«
megličasto podobo škofjeloške krajine impresionista Ivana Groharja, je BORIS JESI. Iteracija njegove zelenkaste cvetoče jablane v sončno megličasti svetlobi označuje ponovno iskanje starodavnega ikonografskega simbola.

5

6

7

V devetdesetih letih najdemo trojico slikarjev, v katerih delu je tematska preokupacija s krajino tudi očitna, pri čemer pa je njihov generacijski razpon bistveno širši. Če BOGOSLAV KALAŠ za avtorsko različico radikalnega realizma poišče recitacijsko širino beneške lagune, si stojita DUŠAN KIRBIŠ in LOJZE LOGAR odločno vsaksebi.

V Kirbiševi *Terri* se že pojavi element sublimnega, medtem ko je Logarjeva modernistična ekspresija zadobila v tem času ornamentalno-geometrizirano in barvno akcentuirano krajinsko videnje.

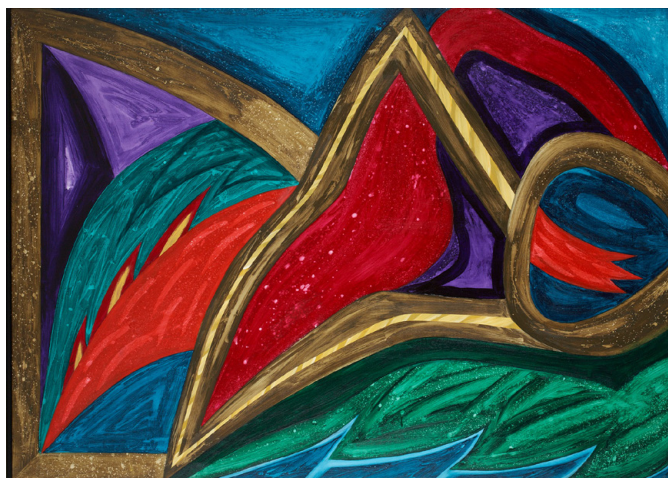
Aleksander Bassin, muzejski svetnik

8

9

10

Seznam del na razstavi

Sergij Kapus, *Možgani*
1975, akril, platno
79,5 x 100 cm
(slika 1)

Zdenko Huzjan, *Embrio*
1989, olje, platno
86 x 135 cm
(slika 2)

Emerik Bernard, *Sovpadanje*
2002, akril, papir
75 x 102 cm
(slika 3)

Tugomir Šušnik, *Poletje*
2002, akril, platno
72 x 51 cm
(slika 4)

Franc Novinc, *Jata*
1981, akril, platno
115 x 160 cm
(slika 5)

Herman Gvardjančič, *Krajina*
1976, akril, platno
180 x 200,6 cm
(slika 6)

Boris Jesih, *Žarki*
1977, jajčna tempera, platno
140 x 140 cm
(slika 7)

Bogoslav Kalaš, *Rialto*
1995, aerografija, akril, platno
70 x 100 cm
(slika 8)

Dušan Kirbiš, *Terra*
1998, olje, platno
90 x 110 cm
(slika 9)

Lojze Logar, *Prlekija*
1992, akril, platno
100 x 140 cm
(slika 10)

Naslovnica: Emerik Bernard, *Sovpadanje*

Avtor razstave: Aleksander Bassin
Kustosinja asistentka: Meta Kordiš
Koordinacija izvedbe razstave: Igor Jenko, Meta Kordiš
Oblikovanje: Polona Pongračič, Petra Rodman - Bela design
Lektoriranje: Lilijana Dijakič
Tehnična izvedba: Sašo Mavsar - Fini oglasi

NLB d.d., Ljubljana, Zanj: Irena Čuk, direktorica NLB
Zavod za upravljanje kulturne dediščine, Ljubljana
Galerija Avla NLB, Trg republike 2, Ljubljana, 19. januar 2022
Odprto vsak delavnik od 8.–18. ure. Vstop prost.
nlb.si/galerija